

N:o 87.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1891.

— — — — Andra Kammaren den 13 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående vissa förändringar i
de med afseende å folkskolelärarepersonalens löneförhållanden
gällande föreskrifter m. m.*

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 4 och memorial
n:is 7 och 9.)

Till Konungen.

I särskilda inom riksdagen väckta motioner har föreslagits, *dels* att Riksdagen ville besluta sådan ändring uti § 1 af kongl. kungörelsen den 25 maj 1888 angående aflöning åt lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor, att efter mom. 1 ett moment af följande lydelse infördes: »Har vid folkskola sålunda anställd ordinarie lärare eller lärarinna i denna egenskap oförvitligen tjänstgjort i fem år, skall den årliga lönen, derest den icke redan uppgår till sjuhundra kronor, höjas till detta belopp»; *dels ock* att Riksdagen i folkskolelärarecorpsens löneförhållanden måtte besluta, utom andra, de ändringarne, att nuvarande bestämmelsen, att en del af den ordinarie folkskolelärare eller lärarinna tillkommande minimilön skall utgå i spanmål in natura, måtte upphöra att gälla och minimilönen fastställas i allenast penningar, samt att i stället för det vilkorliga lönetillägg efter 5 års oförvitlig tjänstgöring, som på grund af gällande bestämmelser om lönetillskott af allmänna medel nu kan komma ordinarie folkskolelärare eller lärarinna till del, måtte införas ett obligatoriskt ålderstillägg å 100 kronor att inträda efter 5

års oförvitlig tjenstgöring, äfvensom bevilja det anslag, som erfordrades för samma ändringars genomförande från 1892 års början.

Hvad först angår förslaget om upphäfvande af den nu förefintliga bestämmelsen derom, att folkskolelärarens lön till en del skall utgå i spanmål in natura, så lär en dylik bestämmelse numera svårigen kunna anses tidsenlig, och då den, enligt hvad Riksdagen tror sig veta, icke heller längre tillämpas på särdeles många ställen i vårt land, synes all anledning förefinnas till dess borttagande och till minimilörens bestämmande uteslutande i penningar.

Vidkommande derefter förslaget om att göra det nu vilkorliga ålders-tillägget efter 5 års oförvitlig tjenstgöring till obligatoriskt har detta förslag syntts Riksdagen förtjent af uppmärksamhet. Enligt hvad Riksdagen trott sig finna af tillgängliga uppgifter, skulle en sådan ändring visserligen icke hafva den betydelse, som i motionerna antagits, då endast ett mindre antal lärare och lärarinnor, hvilka enligt nu gällande bestämmelser om lönetillägg skulle kunna komma i åtnjutande af en till 700 kronor förhöjd lön, äro i saknad deraf. Men då förslaget syntts egnadt att medföra önskvärd likformighet och stadga i folkskolelärarepersonalens aflöningsförhållanden, har Riksdagen ansett sig böra biträda detsamma, helst förslagets antagande, oaktadt deraf skulle orsakas, att minsta delaktighetsbeloppet i folkskolelärarnes pensionsinrättning och i deras enke- och pupillkassa höjdes från 600 kronor till 700 kronor, icke skulle komma att för nämnda inrättningar framkalla behof af ökad statsbidrag.

I anledning af beslutet att göra det nu vilkorliga ålderstillägget till obligatoriskt har Riksdagen höjt det under åttonde hufvudtiteln upptagna ordinarie förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, nu 3,500,000 kronor, med 25,000 kronor och således bestämt detsamma till 3,525,000 kronor.

Riksdagen får alltså för Eders Kongl. Maj:t anmäla, *dels* att Riksdagen beslutat att stadgandet derom, att en del af den lön, som, beräknad till värde af minst 600 kronor, tillkommer ordinarie lärare eller lärarinna, hvilken efter undergången godkänd afgangsexamen från seminarium blifvit i föreskrifven ordning vid folkskola anställd, skall utgå i 13 hektoliter 25 liter spanmål in natura af vissa slag, må upphöra att vara gällande, samt att föreskriften om samma minimilön må erhålla den förenklade lydelse, att sådan lärare eller lärarinna skall åtnjuta i årlig lön minst 600 kronor; med rätt dervid för skoldistriktet att erhålla statsbidrag efter enahanda grund, som hittills varit stadgad; *dels att* Riksdagen beslutat, att ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, som i denna egenskap oförvitligt tjenstgjort under fem år, skall för åtta månaders undervisning af i skolåldern varande barn i

lön erhålla minst 700 kronor jemte stadgade naturaförmåner eller ersättning derför, med rätt för skoldistriktet att till nämnda lön såsom bidrag af statsmedel erhålla två tredjedelar af beloppet, eller 466 kronor 67 öre; dels och att Riksdagen höjt förslagsanslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med 25,000 kronor och således i riksstaten för nästkommande år uppfört detsamma med 3,525,000 kronor.

Sedan Riksdagens ofvannämnda beslut blifvit inför Eders Kongl. Maj:t i vederbörlig ordning föredragna, lærer Eders Kongl. Maj:t icke underlåta att förordna om sådana ändringar i nu gällande författningar, som kunna påkallas af samma beslut.

Stockholm den 13 maj 1891.

Med undersätlig vördnad.